

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.565/2011/7. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a dr. Dobrossy István ügyvéd ügyintézése mellett a Dobrossy és Alexa Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a dr. Mancsiczky László ügyvéd ügyintézése mellett a dr. Mancsiczky Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt alperes neve (címe) alperessel szemben személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 5.P.20.570/2011/14. számú ítélete ellen a felperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 6 250 (hatezer-kétszázötven) Ft másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban megjelölt módon és határidőn belül - 6 000 (hatezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A **"X" Kft.** államilag finanszírozott pályázatokon elnyert támogatásból működik a **"L"** uniós vidékfejlesztési program keretében. A program alapján a térség vállalkozói pályázhatnak támogatásra, fejlesztési elképzeléseik megvalósítására, amely pályázatok, támogatási és kifizetési kérelmek feldolgozásában és értékelésében a kft. közreműködik. A kft. ügyvezetője 2009. április hó 8. és 2010. augusztus hó 31. napjai között a felperes, ezt követően 2010. október hó 31. napjáig az alperes volt.

A kft. gazdálkodását is érintő bűncselekmények gyanújára hivatkozva 2010. január hó 26. napján **B. S.** újságíró, valamint kifejezetten a felperessel szemben 2010. május hó 18.

napján **Cs. S.** tag tett feljelentést, amelyeket egyesítve az Európai Közösségek pénzügyi érdekei megsértése büntettének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-alföldi Regionális Bűnügyi Igazgatósága folytat nyomozást (.....bü.). A nyomozó hatóság szakértőt rendelt ki a cég működéséhez felhasznált költségekkel összefüggésben. **Dr. B. Gy.** korrupció-ellenes kormánybiztos megkeresésére adott válaszában közölte, hogy a nyomozás jelenlegi adatai a fenti bűncselekmény megalapozott gyanúja állapítható meg - többek között - a felperessel szemben.

A kft. 2010. szeptember hó 10. napján megbízta a **"P" Kft.**-t a társaság átvilágítása céljából. Ez utóbbi ügyvezetője, **dr. Y. Gy.** a hónap végén az alperes részére a folyamatban lévő átvilágítási munkálatok alapján készült munkaközi anyagot adott át, aki 2010. szeptember hó 29. napján elektronikus levelet írt a kft. tulajdonosainak, amely tartalmazta a következőket is:

„Tájékoztatam Önöket, hogy kinevezésem óta folyamatosan szembesülök súlyos problémákkal, melyek veszélyeztetik a kft. működését, ezzel együtt a munkaszervezet működését és a pályázatokat is. Ebből kifolyólag megrendeltem a kft. átvilágítását. Egy munkaközi anyag, melyet az átvilágítást végzők adtak át, illetve a munkaszervezet egyik dolgozója által részemre átadott feljegyzés és jegyzőkönyv még súlyosabb problémákat hozott felszínre. A támogatásokat a VPOP által folytatott nyomozás miatt függesztették fel. Megkerestem a VPOP illetékesét, aki írásban tájékoztatott a nyomozás jelenlegi helyzetéről. A nyomozó hatóság az Európai Közösségek pénzügyi érdekei megsértése és jogosulatlan gazdasági előny megszerzése büntettének gyanúja miatt folytat eljárásokat, azonban a feljelentések felvetik más bűncselekmények gyanúját is. A kft. korábbi ügyvezetése a törvényi és jogszabályi előírásokat, és az általa jóváhagyott, hatályba léptetett szabályzatok előírásait (SZMSZ, iratkezelési szabályzat,) nem tartotta és nem tartatta be. Az előforduló gyanús szabálytalanságok, hibák és hiányosságok a vezetői és a belső ellenőrzés (FB) elmaradásának az eredménye és több esetben felvetődik a tudatos károkozás és a szándékosság gyanúja is.

Felperes ügyvezető személye nehezen tekinthető függetlennek. Felperes korábban **Gy. F-né** országgyűlési képviselő kampányfőnökeként dolgozott, és ezt követően került a **"L"**-el kapcsolatba. **Gy. F-né** jelenleg is tagja a kft. felügyelő bizottságának. A felügyelő bizottság nem gyakorolta megfelelően ellenőrzési és számonkérési feladatait, a belső ellenőrzési feladatainak elvégzésére vonatkozó dokumentumokat nem találtunk az átvilágítás során.

A **"B. k."** a 2010. márciusi számának 7. oldalán tudósít arról, hogy „**"K-i"**i kirándulás 2009. tavaszán... **Gy. F-né** országgyűlési képviselő asszony rendezte...” és felperes, a **"B" Kft.** ügyvezetője uniós **"L"** pénzből fizette ki a kirándulást. Vélelmezhetően az utólagos finanszírozási gondok és a jövőbeni leállás veszélye miatt, 2009. évben 2 884 300 Ft-ot fizettek be a pénztárba „tagi kölcsön” formájában. A megbízási és irodabérleti szerződések megkötése esetén nem biztosították az azonosíthatóság, nyomon követhetőség és ellenőrizhetőség elvét. A helyben kialakult szolgáltatások áraihoz és a bérleti díjakhoz képest indokolatlanul és aránytalanul magasak a kifizetett megbízási és irodabérleti díjak. Több esetben is alapos a gyanú a színlelt megbízási, irodabérleti szerződések megkötésére,

melyeket a kft. központjától távoli cégekkel kötöttek, ami teljesen ellentétes a **"L"** helyi vidékfejlesztés alapelveivel, mivel a támogatás felhasználásával nem a térségbeli vállalkozásokat foglalkoztatták vagy bízták meg. Az ügyintézés, tárgyalás indokaival, saját gépkocsival hetente vagy 2 naponta „utaztak” és számoltak el utakat főleg B-re. Találtunk olyan napot, amikor a **"b-i"** **"L"** expo megbeszélésre 5 dolgozó utazott külön 5 saját gépkocsival és mindannyian elszámolták kocsinként a közel 20 000 Ft-os költséget!

A **"H"** **Kft.** (M.!!), mint bérbeadó havi 144 000 Ft+áfa bérleti díj ellenében bérbe adta a kft-nek 2009.12.07. napján a N. A. típusú,..... forgalmi rendszámú gépkocsit. A gépkocsira nem volt szükség, az nem lett gazdaságosan kihasználva, mert a 7 hónap alatt összesen 7832 km-t teljesített, a dolgozók saját gépkocsi használata havonta elérte vagy meghaladta kocsinként a 2-3 vagy az ügyvezető esetében az 5 ezer kilométert is. A kft-nél rendszeresítve volt a dolgozók saját gépkocsi használata, 2009. évben 8 202 000 Ft-ot fordítottak belföldi utazásra, kiküldetésre. A **"K"** **Kft.** telephelye megegyezik a **"B"** **Kft.** által bérelt iroda címével, mégis havonta bruttó 99 375 Ft-ért „kivonul és karbantart”, valamint bruttó 125 000 Ft értékben takarítást is végez. A **"B"** **Kft.** 2009-ben 2 871 075 Ft-ot, 2010-ben 1 355 875 Ft-ot, mindösszesen 4 226 950 Ft-ot fizetett a kivonulásért, karbantartásért és takarításért. Ingatlanbérletre 2009-ben 8 042 428 Ft-ot, 2010-ben 4 655 537 Ft-ot, összesen 12 697 965 Ft-ot fizettek ki. Reprezentációs költségekre 2009-ben 2 010 202 Ft-ot, 2010-ben már „csak” a tizedét, 205 718 Ft-ot fizettek ki, vélhetőleg az elrendelt nyomozás miatt. Adómentesen 2009-ben az összes bevétel 1 %-a, 836 236 Ft lett volna felhasználható.

A vizsgálat során több esetben találtunk létező, milliósnál nagyobb értékű és nem iktatott szerződéseket, de egyetlen olyat sem, amelyet a 2009. április vagy május hónapjától megbízott **"b-i"** ügyvéd, jogi képviselő ellenjegyzett vagy szignózott volna, jöllehet a megbízási szerződése szerint feladata volt. A **"b-i"** B. és M. ügyvédi irodának 2009. évi „tevékenysége” ellenértékeként 1 961 184 Ft, 2010. évi „tevékenysége” ellenértékeként 874 401 Ft lett kifizetve. Mindösszesen 2 038 585 Ft értékben szolgáltatott!? A házipénztárból a kft. dolgozói és külsős személyek több esetben, készpénzben és meghatalmazás csatolása nélkül vettek fel a beszállítóknak járó(?) összegeket. Történtek kifizetések teljesítésigazolás és számla nélkül is. A társasági adóról szóló törvény szerint az évi nettó 200 000 Ft-ot meghaladó szolgáltatások igénybevétele esetén az igénybevétel indokoltságának írásos alátámasztása, árajánlatok kérése kötelező. A vizsgált időszakban a rendelkezésünkre álló és általunk megvizsgált dokumentumok szerint vélelmezhető, hogy nem a „jó gazda gondosságával”, a tőlük elvárható módon jártak el a kft. vezető tisztségviselői és dolgozói. A bizonytalan gazdasági struktúra adta lehetőségek kihasználása, a magasan kvalifikált munkáért járó díjazás többszörösét meghaladó jövedelem megszerzése nyilvánvalóan a társadalom erkölcsi rosszallását vonja maga után és az a jó erkölcsbe ütközik és semmis az így megkötött szerződés.

E nem a véleményem vagy megállapításom, hanem a megbízott átvilágítást végző szerinti vizsgálati eredmények. Kötelességemnek érzem, hogy a kialakult helyzetről tájékoztassam önöket."

A **"P" Kft.** végleges vizsgálati jelentése nem került átadásra, mert a megbízási díjat nem tudták kifizetni. Az elektronikus levelet követően több sajtószerv is foglalkozott a kft. gazdálkodásával, a felperes tevékenységével és az elrendelt nyomozással.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a 2010. szeptember hó 29. napján kelt, a társaság tagjai részére megküldött elektronikus levélben foglalt közlésekkel megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő jogát. Kérte az alperest elégtétel adására kötelezni úgy, hogy az általa megfogalmazott nyilatkozatot megküldi a tagok, valamint a közléssel érintett sajtószervek, így a **"DT"**, a **"M"** országos napilap, a **"c"** hírportál, az **"I" Kft.** és a **"R"** részére. Végezetül az alperest 500 000 Ft nem vagyoni kár megfizetésére is kérte kötelezni. Az alperes állításait valótlanoknak és súlyosan jogsértőnek tartotta, aki a tudatos károkozás és szándékosság gyanújára hivatkozással őt jogellenes magatartás elkövetésével vádolta anélkül, hogy példát említett volna erre. Tagadta, hogy betöltötte volna a kampányfőnöki tisztséget. Az megfelelt a valóságnak, hogy a **"k-i"** kirándulás uniós **"L"** pénzből került kifizetésre, de szakmailag indokolt volt, s a kifizetésre a jogszabályi előírások rendelkezései szerint került sor. A megbízási és irodabérleti szerződésekkel kapcsolatos költségeket a felperes minden esetben a vonatkozó jogszabály szerint számolta el. A bérelt gépjárművet tárgyi feltételként a finanszírozási rendelet írta elő, a bérletre vonatkozó szabályok betartásra kerültek. A **"K" Kft.** az akkreditációs szerződésben foglaltak alapján végezte a biztonsági rendszerek telepítését és üzemeltetését, folyamatos karbantartását, amelynek költségei megfelelően kerültek meghatározásra. Az ingatlanbérletre és reprezentációs költségre vonatkozóan a taggyűlés folyamatos tájékoztatást kapott, ebben az esetben is betartásra kerültek a jogszabályi rendelkezések. A B. és M. Ügyvédi Iroda megbízási szerződése ellenjegyzési kötelezettséget nem írt elő, azt a jogszabály sem tette kötelezővé. Az ügyvédi iroda minden hónapban részletes munkaidő-kimutatást adott. A házipénztárból való kifizetések valamennyi esetben az ügyvezető utasítása és a pénzkezelési szabályzat maradéktalan betartásával történtek. A felperes ügyvezetői munkájának eredményessége vitathatatlan, az arányban állt a díjazásával. A felperes nem tekinthető közszereplőnek, egyébként a sérelmezett közlések alapvetően tényállítások, amelyek nem minősültek közérdekű adatnak.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Az elektronikus levelet ügyvezetőként írta, az kifejezetten a társaság nyilatkozatának minősül, ezért az alperes felelőssége semmilyen körülmények között nem állapítható meg. Ő az átvilágítási anyag fontosabbnak ítélt információit továbbította, amelyek a nyilvánosság teljes biztosításával működő társaságról lévén szó nyilvános közérdekű adatoknak minősültek, amelyeket jogában állt közölni a tagsággal, ez a Gt. 22. §-ának (2) bekezdése szerint kötelezettsége is volt. A sérelmezett közlések nem tartalmaztak aránytalanul súlyos vagy sértő bírálatot a felperesre, mint közszereplőre nézve, a véleménynyilvánítás alkotmányos szabadsága amúgy is kizárta a személyiségi jogok megsértését. A különböző médiumok közleményeiért pedig nem tehető felelősség.

Az elsőfokú bíróság a 14. sorszám alatt meghozott ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte őt, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 31 250 Ft perköltséget.

Határozatának indokolása szerint az Alkotmány 61. §-ának (1) bekezdése szerinti szabad véleménynyilvánítás korlátját a személyhez fűződő jogok védelme képezi. A jóhírnévhez fűződő jogot sérti, ha valaki más személyt érintő objektíve valótlan tényállítást kifejező közlést tesz, amely alkalmas az érintett értékelésének hátrányos befolyásolására. Az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozata szerint a véleménynyilvánítási szabadság különleges védelmet élvez akkor, amikor a közügyeket és a közhatalom gyakorlását, a közfeladatot ellátó illetve a közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érinti. A közszereplő személyek védelmében a véleménynyilvánítás szabadságának szűkebb körű korlátozása indokolt, a közélet szereplőinek el kell viselniük a személyüket kedvezőtlen színben feltűntető és tevékenységüket negatív módon értékelő véleményt, kritikát is. A közszereplőkről alkotott véleménynyilvánítás személyiségvédelmet akkor sem alapoz meg, ha az a közszereplőre nézve kedvezőtlen, esetenként túlzó vagy felfokozott érzelmeket tükröz (BDT 2010/2215.). A közszereplőkkel szembeni véleménynyilvánítás szabadsága sem terjedhet ki a becsületsértésre alkalmas valótlan tények közlésére akkor, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés valótlanságának, vagy foglalkozásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta. A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, nézet és kritika szabadságát foglalja magában, ám az alkotmányos védelem nem vonatkozik a tények meghamisítására. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az **E. M. V. A.** nyújtandó vidékfejlesztési támogatás felhasználásáról közvetve döntési jogkörrel rendelkező helyi közösség ügyvezetője közszereplőnek minősül, mert érdek fűződik a közpénzek felhasználásának megismeréséhez, és az azzal való gazdálkodás közügyként széleskörű nyilvánosságot kaphat. A véleménynyilvánítási szabadság emiatt különleges védelmet élvez, ezért a felperestől elvárható tűréshatár is tágabb (Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.21.115/2010/2.).

A személyiségi jog megsértése önálló polgári jogi jogviszonyt keletkeztet, így a jogsértést elkövető személy az objektív szankciók vonatkozásában közvetlenül marasztalható (BDT 2008/1861.). Emiatt az a körülmény nem eredményezhette a kereset elutasítását, hogy az alperes csupán a kft. képviseletében járt el. Ugyancsak nem bírt jelentőséggel, hogy az átvilágítási munkaközi anyag megküldésével csak az ügyvezetői tisztségéből eredő kötelezettségét teljesítette, mert ez nem volt a bírói gyakorlat által alkalmazott kivételek közé tartozónak tekinthető, mint amilyen a hatóság előtti eljárás kezdeményezése (Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.412/2010/7.). A közérdekű adatok közlésére sem lehetett eredménnyel hivatkozni, mert az nem mentesíthet a személyiségi jogsértés következményei alól.

Abból a szempontból, miszerint a kifogásolt közlések megvalósították-e a felperes személyhez fűződő jogainak a sérelmét, a levél egységes tartalmából kellett kiindulni (Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú kollégiumi állásfoglalása, BDT 2005/1277., Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.219/2011/5.), s jelentősége volt annak is, hogy a levél keletkezése idején a kft. gazdálkodását érintő nyomozás volt folyamatban, a támogatások felfüggesztésre kerültek és emiatt súlyosbodott a társaság anyagi helyzete, amelyek indították az alperest a társaság átvilágításának megrendelésére.

Az alperes által írt levélben foglaltak rá kívántak mutatni a kft. gazdálkodásával kapcsolatos problémákra, általánosságban fogalmazva meg azt a véleményt, hogy az előző ügyvezetés tevékenysége nem a társaság érdekeit szolgálta. A véleménynyilvánítás a közlés egyetlen részében sem érte el azt a mértéket, amely alapján olyan kirívó, a felperes becsületének, emberi méltóságának csorbítására alkalmas kifejezéseket használt volna, amellyel a szabad véleménynyilvánítás határait túllépte volna. A közlés olyan körülményekre vonatkozott, amelyek tekintetében a közpénzek felhasználásának szabálytalanságaira vonatkozó gyanú megfogalmazható volt, amiatt büntetőeljárás van folyamatban, amire tekintettel az alperestől a tények valóságtartalmának részletesebb vizsgálata nem is volt elvárható, ezért nem sértette meg a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosság követelményét.

Az egyes kijelentések önmagukban sem alkalmasak a jóhírnévhez fűződő jog megsértésére, mert azok általánosságban mozognak, a felperes személyére még közvetve sem tartalmaznak utalást, illetve valós tényeken alapulnak, vagy olyan körülményekre vonatkoznak, amelyek vonatkozásában fennáll az alapos gyanú. A levél a felperesre kifejezetten csak a pártpolitikai kötődésével, a gépkocsi használat elszámolásával és a **"k-i"** kirándulás finanszírozásával kapcsolatban hivatkozott, egyébként általánosságban utalt a társaság gazdálkodásának hiányosságaira, ami konkrét tényállítást nem tartalmazó véleménynek minősül. Az alperes azon közlése, hogy a felperes **Gy. F-né** kampányfőnökeként dolgozott, bár valótlan tartalmú, de a közlemény egésze szempontjából jelentőséggel nem bíró tényállítás, ezért nem volt alkalmas a felperes jóhírnevének a megsértésére. A **"k-i"** kirándulásra vonatkozó tényállítás a felperes szerint is valós volt, annak szükségtelenségére történő utalás pedig a gazdálkodással kapcsolatos és a jóhírnév megsértésére nem alkalmas vélemény. A megbízási és a bérleti szerződések, valamint a reprezentációs költségek túlzott mértékére, a **"K" Kft.** tevékenységére és a gépkocsi használat elszámolására vonatkozó közlés véleménynek minősült amellet, hogy a kifizetések összecszerűségére előadott tényállítást a felperes sem vitatta, ezért ezek a közlések szintén nem voltak alkalmasak a jóhírnév megsértésére, ahogy a B. és M. Ügyvédi Iroda kapcsán a kifizetések eltúlzott mértékéről, valamint az utalványozás rendjének megsértéséről általánosságban megfogalmazott vélemények sem. Általánosságban megfogalmazott vélemény a szerződések színlelt és jóerkölcsbe ütköző voltára irányuló hivatkozás, mint az ügyvezetés tevékenységét összegző, konkrét tényekre nem vonatkozó kijelentések is.

Az alperes által írt levélben az előző ügyvezetés tevékenységéről alakított ki olyan véleményt, amellyel a közpénzek felhasználásában közvetve érintetté váló felperesnek számolnia kellett, ezért azt túrni volt köteles. Mivel a sérelmezett közlés nem volt alkalmas a jóhírnév megsértésére, ezért az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy azok következtében a felperes személyhez fűződő jogai milyen mértékben sérültek, s mellőzte a tanúk kihallgatását is annak megjegyzésével, hogy a nem vagyoni kártérítés megfizetésére a jogsértés megléte esetén sem lett volna kötelezhető az alperes a Gt. 30. §-ának (1) bekezdése, valamint a Ptk. 350. §-ának (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Ptk. 348. §-ának (1) bekezdése miatt. A pereszes felperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperes perköltségének megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatásával a keresetének történő helyt adást, vagylagosan pedig annak hatályon kívül helyezését kérte az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára való utasítása mellett. Álláspontja szerint tévesen minősítette az elsőfokú bíróság a felperest közszereplőnek, mivel az ügyvezetése alatt volt társaság feladata elsődlegesen nem a közösségi támogatások elosztása és az azokkal való gazdálkodás, s a működésének a finanszírozása is csak utólag történik a **M. és V.** Hivatal által, amely szigorú ellenőrzést is gyakorol, valamint a tagság 27 %-a köthető az önkormányzati szektorhoz, amely körülmények miatt a nyilvánosságnak nem fűződik jelentős érdeke a gazdálkodás felülvizsgálatához. Az elsőfokú bíróság jogi minősítése a közszereplők körét oly mértékben tágítaná ki, amely életszerűtlen joggyakorlatot eredményezne. A perbeli levél kifogásolt közlései nem véleménynyilvánítások, hanem tényközlések voltak, ezáltal alkalmasak a felperes jóhírnevének a sérelmére, amely miatti felelősség alól nem adhat felmentést a nyomozás folyamatban létének a ténye. Mivel az alperes magánszemélyként rendelte meg a társaság átvilágítását és hozta azt nyilvánosságra, kártérítési felelősséggel is maga tartozik a felperes felé.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság a felperes közszereplő mivoltát, ezért az általa vezetett és közpénzekkel gazdálkodó társaság tevékenységével összefüggő véleménynyilvánítások a közérdekű információk körébe sorolhatóak. Az alperes csupán a természeténél fogva véleményt tükröző szakvéleményből származó információkat ismertetett a tagsággal, melynek méltányolható érdeke fűződött azok megismeréséhez. Hangsúlyozta, hogy az alperes nem magánszemélyként, hanem a társaság ügyvezetőjeként járt el a levél megírásakor.

Az ítélet tábla a fellebbezést alaptalannak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és abból az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával helytálló jogi következtetésre jutott, aminek az indokait is osztotta az ítélet tábla, mindössze a felperes fellebbezésében írtak miatt megjegyezve az alábbiakat.

A fellebbezés alapvetően három vonatkozásban sérelmezte az első fokú ítéletet, így a felperes közszereplői mivoltának téves megítélése, a perbeli levél tartalmának minősítése (véleménynyilvánítás avagy tényközlés), valamint az alperes, illetőleg a társaság felelősségének az elhatárolása miatt.

Amint arra az alperes is hivatkozott, a közszereplő fogalmának nincs egzakt definíciója. Az Alkotmánybíróságnak az elsőfokú bíróság által is hivatkozott 36/1994. (VI. 24.) AB határozata szerint közszereplésnek minősül az a megnyilvánulás, amely a szűkebb vagy a tágabb társadalom életét, a helyi vagy az országos viszonyok alakulását befolyásolja. Az AB határozat a Btk. rendelkezéseire utalással a közhatalmat gyakorló, illetőleg közszereplő politikusokkal azonosította ezt a kört. Az ügynöktörvény (az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény) 1. §-a (2) bekezdésének 13. pontja értelmében közszereplő az a személy, aki közhatalmat gyakorol, gyakorolt vagy közhatalom gyakorlásával járó tisztségre jelölték, illetve aki a politikai közvéleményt feladatszerűen alakítja vagy alakította.

Helytállóan foglalt állást abban a kérdésben az elsőfokú bíróság, hogy a felperest az általa irányított gazdasági társaság tevékenységének jellege és a társasági működés finanszírozásának forrása (még ha a működési költségeket megelőlegezte is a társaság, s ahhoz csak utólag jutott) miatt e tekintetben közszereplőnek kell tekinteni, mely minősítés során nem állított olyat az ítéletének indoklásában, hogy a **"B" Kft.** közvetlenül foglalkozna a közpénzek elosztásával, illetőleg azok felhasználásával.

A fenti alkotmánybírósági határozatban kifejtett álláspontból is következik, hogy a véleménynyilvánítás és a sajtószabadság különleges védelmet élvez akkor, amikor a közügyeket és a közhatalom gyakorlását, a közfeladatot ellát, illetve a közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érinti. A kialakult joggyakorlat szerint fokozott védelmet élveznek azok az értéktételek, amelyek a közügyekre vonatkoznak, még akkor is, ha túlzóak. Az állam vagyonával, a közpénzek felhasználásával kapcsolatos kérdések a társadalom számára a kiemelten fontos közügyek közé tartoznak, tehát az ezekkel kapcsolatos megnyilatkozások csak akkor kifogásolhatóak, ha minden alapot nélkülöznek, vagy indokolatlanul bántóak, lealázóak.

A per tárgyát képező levél tartalmával kapcsolatban is osztotta az ítéletábra az első fokú ítéletben elfoglalt álláspontot, amely szerint a kifogásolt kijelentések vagy általánosságban mozogtak, vagy a felperes személyére még közvetve sem tartalmaztak utalást, vagy valós tényeken alapultak, vagy pedig lényegtelen pontatlanságokkal voltak terhelve. Az inkriminált elektronikus levél nem előzmény nélkül íródott, hanem annak tartalma az alperes által a társaság képviselőjében megrendelt szakvélemény megállapításain alapult, így nem önkényesen vont le következtetéseket és tett értékelést, illetőleg jellemzett eljárásokat, hanem a köznapi ésszerű gondolkodásnak, a gyakorlati tapasztalatnak és a logika szabályainak megfelelően, amely körülményre tekintettel a levélben szereplő sérelmezett közlések a Ptk. 78. §-a szerinti jogsértést nem valósították meg.

A társaság és a tag felelősségének az elhatárolása tekintetében - amely kérdés az elfoglalt jogi álláspont miatt jelentéktelenné is vált - ugyancsak helyesen fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy a Ptk. 350. §-ának (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Ptk. 348. §-ának (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogsértés szubjektív szankciójáért nem az alperes, hanem a munkáltató, illetőleg a megbízó tartozik felelősséggel. A felperes álláspontjával szemben az alperes nem is magánszemélyként, hanem a gazdasági társaság képviselőjében járt el, amit egyaránt alátámaszt a levél fejléce, annak tartalma és aláírása.

A leírtak miatt az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése szerint annak helyes indokainál fogva, s csupán a fellebbezés által szükségessé tett kiegészítéssel.

A felperes a fellebbezési eljárásban peresztes lett, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében köteles a jogi képviselővel eljáró alperes javára perköltséget fizetni, amelynek összegét az ítélet tábla - a meg nem határozható pertárgyék alapulvételével - a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (3) és (5) bekezdései, valamint a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján határozta meg a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapuló teljesítési határidő mellett. A felperes annak ellenére rótt le fellebbezési eljárási illetéket, hogy az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyi illetékfeljegyzési jogos volt. Ennek összegét sem helyesen határozta meg, mert a fellebbezési eljárási illeték alapja az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének c) pontja szerint - lévén az eljárás tárgyának értéke nem állapítható meg - 600 000 Ft volt (mint magasabb pertárgyérték), azaz a fellebbezés illetéke az Itv. 46. §-ának (1) bekezdésének megfelelően 36 000 Ft. Az ítélet tábla a peresztes felperest az általa szükségtelenül lerótt 30 000 Ft illetékre figyelemmel csupán a különbözetként jelentkező 6 000 Ft fellebbezési eljárási illeték megfizetésére kötelezte, méghozzá az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján.

Debrecen, 2011. december hó 8. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Veszprémy Zoltán sk. bíró

A kiadmány hitelül:

kiadó